

Nieuws van de Jan Menze van Diepen Stichting

Nieuwe vormgeving Website

De start van het nieuwe jaar 2015 is een mooi moment om onze nieuwe website te presenteren.

Deze WordPress-based website is geheel nieuw van opzet maar heeft ook vele vertrouwde overeenkomsten met de vorige.

Naast het geheel nieuwe uiterlijk van onze website, gaan wij ook verder onder onze nieuwe domeinnaam:

www.vandiepencollectie.nl

Hiermee willen wij nog meer de nadruk leggen op onze prachtige collectie.

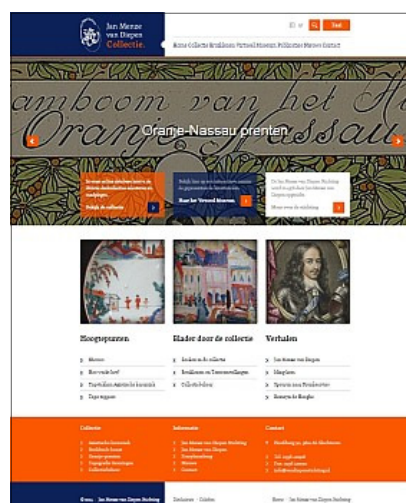
Ook onze e-mailadressen zijn gewijzigd van ..@vandiepenstichting.nl naar ..@vandiepencollectie.nl

Veel plezier met het verder bekijken van onze site en **graag uw reactie.**

Hillebert Siemensma
behoudsmedewerker

[Het landgoed in voorjaarstooi.](#)

Van de redactie

Voor u ligt het voorjaarsnummer van FraeylemaNieuws.

De lopende tentoonstelling van "New Follies in ontwerp" wordt zeer goed bezocht.

De Tuin- en Lifestyle Fair, georganiseerd in samenwerking met het landgoed, door Groei en Bloei, afdeling Hoogezand-Sappemeer, bevelen wij ook graag bij u aan. Deze activiteit vindt plaats op maandag 2e Paasdag 6 april 2015.

Wij wensen u veel leesplezier.

Inhoudsopgave

<i>Van de redactie</i>	1
<i>Nieuwe vormgeving Website</i>	1
<i>Rosita</i>	2
<i>Steenhuis Bunderhee</i>	2
<i>Kunstmarkt en Openluchtspel</i>	3
<i>Erfgoedschatten van Slochteren</i>	4
<i>Merijn van Dijken en Aniek Busscher</i>	4
<i>Uit het gastenboek</i>	5
<i>Wist u dat</i>	5
<i>Colofon</i>	7

Rosita

Onlangs werd opnieuw een antieke pop geschonken. We kunnen haar gebruiken voor Erfgoededucatie (zie ook pagina 4 “Erfgoedschatten van Slochteren”) en te zijner tijd kan ze mogelijk een plekje krijgen in de Kinderkamer. De schenkster, mevrouw Rike Kamphuis, leverde onderstaande tekst aan met herkomstgegevens. De tekst is geschikt voor het gebruik op school.

“Ik heet Rosita en ik ben erg blij dat ik in de Fraeylemaborg mag komen wonen en mijn lievelingsstoeltje mag ook mee! Mijn poppenmoeder heette Maartje Moot en is geboren op 5 februari 1914 in Rotterdam. Ze was dus ongeveer net zo oud als de laatste meisjes, die op de Fraeylemaborg werden geboren. De moeder van Maartje was al weduwe op haar 27e en had toen twee kleine kinderen.

Achtereenvolgens runde ze een café, een sigarenwinkel en een garage in Rotterdam. De moeder van Maartje had dus weinig tijd voor haar kinderen. Daarom was Maartje erg blij met mij en nog een paar zusjes. Het was feest als Maartje - en later de kinderen van Maartje- mee mochten naar de grote speelgoedwinkel van Meyer en Blessing in Rotterdam, waar Maartje en haar moeder mij uitkozen.

Ik kwam uit Duitsland, van de poppenmakers Simon en Halbig. Dat kun je zien aan het cijfer in mijn nek. Ik heb een porseleinen hoofd, een paar mooie tandjes in mijn mond en als ik moe ben, vallen mijn oogjes toe. Maar het liefst laat ik mijn kinderstoeltje uitklappen om dan aan het tafeltje te oefenen met het telraam. Mijn jurkje is ook nog uit de twintiger jaren; wat valer door het wassen en de pareltjes bleken niet echt, maar het blijft mijn lievelingsjurk. En van een tante kreeg ik nieuwe schoentjes. Een andere tante, Caroline, heeft mijn haren onlangs gewassen. Dat was echt nodig!

Maartje is overleden in 1993, waarna ik bij de oudste dochter van Maartje terecht ben gekomen. Daarna waren de meisjes in de familie op en moest ik op zoek naar een andere plek.

Heerlijk om in de Fraeylemaborg te mogen komen wonen, als de Kinderkamer ingericht zal zijn. Ik kan niet wachten! De dochter van Maartje zal mij zeker blijven bezoeken, heeft ze beloofd.”

Henny van Harten

Steenhuis Bunderhee

De Fraeylemaborg participeert in de Noordelijke Lustwarande, een samenwerkingsverband van zestig landgoederen die liggen in de gordel, tussen Stavoren en Oldenburg, op de grens van het klei- en veengebied. Daarom vergader ik momenteel wat vaker in Duitsland. Recent hadden we een overleg in Bunderhee in het steenhuis aldaar. Wat een prachtig gebouw. En wat bijzonder dat je je precies kunt voorstellen hoe de Fraeylemaborg eruit heeft gezien toen het alleen nog maar een steenhuis was. De schietnissen zijn zelfs precies hetzelfde.

Wij werden rondgeleid door de directeur van het Oostfriesische Landschaft, de heer Dr. R. Bärenfänger. Hij is van oorsprong archeoloog en vertelde enthousiast over het steenhuis. Het is gerestaureerd in 2011. Nog maar sinds kort kun je het steenhuis bezoeken, kijk voor de tijden op <http://www.ostfriesland.de/mein-ostfriesland/ferienorte/bunde/interessantes/steinhaus-bunderhee.html>.

Eerder was dit onmogelijk omdat de bewoners van de naastgelegen woning geen overpad toestonden aan bezoekers. Het buurhuis is nu in bezit van het Oostfriesische Landschaft en de kraan stond in de tuin om het groen her in te richten. Het buurhuis zal worden gesloopt. De schuur daarachter blijft staan omdat het mogelijk is dat deze op oude fundamenten van de oorspronkelijke boerderij staat.

Het steenhuis ligt op een bijzondere plek. Het water van de Dollard kwam in vroeger tijden tot op tien meter voor de voet van de burcht. Volgens overlevering dateert het steenhuis uit de negende eeuw. De tijd van de Vikingen. Daar kun je je natuurlijk van alles bij voorstellen zo vlak aan de Dollard. Volgens hedendaagse wetenschappers is de toren echter veertiende eeuws.

Het steenhuis werd bewoond door hoofdelingenfamilies. In Reiderland was de bestuurlijke organisatie eender aan die van Groningen en Friesland. Hoofdelingen maakten de dienst uit en onttrokken zich zoveel mogelijk aan centraal gezag.

Het steenhuis telt drie verdiepingen en is ruim vijftien meter hoog. Steenhuizen werden gebruikt voor bescherming. Bakstenen konden immers niet in brand worden gestoken en dat konden de boerderijen gemaakt van riet en leem wel. Wie een steenhuis bezat was pas echt machtig.

In 1735 kwam aan de westzijde een aanbouw in barokstijl gereed. Deze aanbouw vond plaats toen de Nederlander Johannes van Heteren het huis bewoonde. Een wapen en inscriptie in de gevel herinneren hier aan. Oostelijk van het steenhuis ligt een slingertuin, met zoals dat hoort een mooie berg. Het is de bedoeling dat deze tuin wordt gerestaureerd in het kader van het project de Noordelijke Lustwarande.

Marjon Edzes

Nieuws van de Activiteiten Commissie

Kunstmarkt – zaterdag 20 juni 2015

De Kunstmarktcommissie is nog druk in de oriënterende fase. Er zijn al diverse aanmeldingen van kunstenaars binnengekomen. Gelukkig is de commissie aanzienlijk uitgebreid met jonge leden waaronder Floortje Teeuwen, Theo Bargerbos en Nic Perk. “Wij zijn blij met dit nieuwe bloed en dat geeft nieuwe ideeën!

Wat inhoudt dat we samen er helemaal voor gaan.” Dit betekent ook dat de commissie zich meer kan gaan profileren via de sociale media. Er is gekozen voor een geheel nieuwe opstelling van de indeling van de kramen. Ook zijn er al enkele leuke acts vastgelegd voor het aanvullend cultureel programma op de dag van de Kunstmarkt in juni.

Openluchtspel Fraeylema Ensemble “Het belang van Ernst” - 26 en 27 juni 2015

Heel veel veranderingen voor het Openluchtspel deze zomer. Na een eerste oproep voor auditie meldden zich veel geïnteresseerden. Meer over de inhoud van het stuk is te volgen via de nieuwe website www.fraeylemaensemble.nl

Na de workshopbijeenkomst heeft regisseur Albert Secuur de rolverdeling bekend gemaakt voor het stuk “*Het belang van Ernst*”:

Algernon:	Atze Lubach
Jack:	Dennis koers
Cecily:	Jolein Wind
Gwendolen:	Marlies Kuiperij
Lady Bracknel:	Miranda Laanstra
Miss Prism:	Mirjam Admiraal
Dr Chasuble:	Dennis Drenth
Lane:	Ton Groesbroek
Merryman:	Henk van der Woude
Mr Gribsy:	Jasper Veassen

Veel van de mensen die zich aanmeldden blijven betrokken rondom het openluchtspel. Naast de vele nieuwe spelers is er ook een nieuwe productie leider gevonden. Johanna Roelfsema uit Hoogezand is welkom aan boord. Zij neemt de coördinatie op zich van het hele Openluchtspel.

Dat houdt in dat het team compleet is:

Regie: *Albert Secuur*

Productie en PR: *Johanna Roelfsema*

Licht en Geluid: *André Sietsma en Wouter v.d. Maden*

Decor ontwerp en contactpersoon naar Decor/Productieteam: *Jasper Veassen*

Decor/Productieteam: *Martin Akkerman, Fred Knip, Wim Valentijn, Herman Heikens, Martin Bos, Hotze Veenstra*

Website: *Wouter v.d. Maden, Jasper Veasen, Dennis Koers*

Fondsenwerving: *Ineke Koning*

Erfgoedschatten van Slochteren

Op woensdag 11 februari 2015 is het educatieprogramma Erfgoedschatten van Slochteren officieel van start gegaan. Tijdens een bijeenkomst in de Fraeylemaborg kreeg mevrouw Mariska Goeree, wethouder cultuur van de gemeente Slochteren, het eerste exemplaar van de projectmap uitgereikt. In deze map staan de beschrijvingen van negen erfgoedprogramma's voor het primair onderwijs.

Deze programma's zijn ontwikkeld door verschillende erfgoedinstellingen in de gemeente Slochteren in samenwerking met de basisscholen, Cultuurclick Groningen en Museumhuis Groningen.

Elf basisscholen uit de gemeente doen mee aan dit project. Alle groepen bezoeken tijdens het schooljaar een erfgoedinstelling in hun eigen buurt. Voor de Fraeylemaborg is er een project ontwikkeld voor de groepen drie en vier.

Voordat de leerlingen een bezoek brengen aan de Fraeylemaborg ga ik naar de school. Aan de hand van een verhaal dat zich afspeelt rond 1880, foto's op het digibord en een koffer met voorwerpen worden de kinderen voorbereid op hun bezoek aan de borg. Centraal staan de verschillen tussen arm en rijk, verschillen tussen de kinderen van het personeel en de kinderen die op de borg woonden. Tijdens het bezoek aan de Fraeylemaborg krijgen de kinderen verschillende opdrachten, in de keuken en in de mooie kamers boven, ook mogen ze zich verkleden als kinderen rond 1880. Eenvoudige kleding voor in de keuken, voor de rijke kinderen matrozenjakken en nette jurken.

Tijdens de start van het project kwamen de groepen drie en vier van OBS de Kinderboom uit Slochteren op bezoek. Zij hebben met veel plezier gewerkt aan de activiteiten. Zowel dit jaar als ook de komende jaren zullen kinderen in het kader van dit erfgoedproject de Fraeylemaborg bezoeken. Het project is ook voor scholen buiten de gemeente Slochteren beschikbaar.

Annet Westrup

Vraaggesprek met de exploitanten van restaurant "de Boerderij"

Exploitanten restaurant "de Boerderij".

Plaats van gesprek: restaurant "De Boerderij" landgoed Fraeylema te Slochteren.

Merijn van Dijken en Aniek Busscher

Wie zijn Merijn en Aniek

Merijn vertelt in juni 1972 in Slochteren te zijn geboren. Hij heeft nog een jongere zus. Na de Mavo en de middelbare hotelschool was Merijn zes jaar werkzaam als bedrijfsleider in de horeca op Schiermonnikoog. Op 24-jarige leeftijd ging hij terug naar het vaste land en werd zelfstandig ondernemer in de horeca op het recreatiepark "De Borgmeren" te Scharmer (gemeente Slochteren).

Het was zes jaar later toen het betuur van de Gerrit van Houten Stichting, eigenaar van het landgoed Fraeylema, een nieuwe exploitant zocht voor restaurant "de Boerderij", nadat de vorige failliet was verklaard. Merijn was inmiddels dertig jaar en meldde zich als belangstellende en kreeg de kans het restaurant voort te zetten.

Het was november 2002. Overlegd werd met de voorzitters van de Gerrit van Houten Stichting en de Stichting Fraeylemaborg over de bedrijfsvoering en de inrichting.

"Van essentieel belang voor het voortbestaan vond ik dat het restaurant aantrekkelijk werd gemaakt voor een breed publiek van jong tot oud, voor alleengaanden en gezinnen met - kleine - kinderen. Kortom: laagdrempelig in een goede prijs-kwaliteit verhouding.

Ondanks een moeilijke start was dat de opzet, dat was het streven en dat is, inmiddels twaalf jaar later, bereikt”, stelt Merijn tevreden vast.

Aniek, geboren in Groningen in 1987, opgegroeid in Drenthe en op haar veertiende terug naar de provincie Groningen, volgde na het voortgezet onderwijs een studie maatschappelijk werk en dienstverlening, een studie docent Engels, maar rondde uiteindelijk in Leeuwarden de HBO-opleiding docent Nederlands in 2012 af. “Ik mag dus voor de klas staan.”

Als werkstudente begon Aniek elf jaar geleden in de bediening in het restaurant, leerde hierdoor Merijn kennen en een jaar later werden ze een stel. In al die jaren maakte zij de ontwikkelingen binnen het bedrijf onder leiding van Merijn mee. Hun samenwerking groeide dan ook uit tot een (h)echt partnerschap, want sinds 2012 is Aniek mede-exploitant en in april 2015 verwacht het paar hun eerste kindje.

“Tussen door”, vervolgt Aniek, “van 2009 tot 2011, runden we ook nog een restaurant in Helpman (Groningen). Dat bleek echter veel te veel hooi op de vork. Studeren, af en toe meehelpen in Slochteren én het restaurant in Groningen, dat ging niet samen. “Gelukkig hebben we het weer kunnen verkopen, zodat we ons volledig op “de Boerderij” kunnen focussen.”

Merijn en Aniek zeggen de taken goed te hebben verdeeld. Hij is actief in de productie: zoals de inkoop, feesten en partijen met potentiële gasten bespreken, et cetera. Zij doet onder meer de administratie, maakt de werkroosters van het personeel en coacht waar nodig.

Wat was jullie beweegreden dit werk te gaan doen

Merijn zonder aarzelen: “het mensen naar de zin willen maken, zodat zij zich op hun gemak voelen. Toen ik hier twaalf jaar geleden begon, was het bedrijf zwaar verwaarloosd. Ik was de vierde exploitant en had een heel andere visie over de bedrijfsvoering dan mijn voorgangers. Het elitaire moest er een beetje af. Ook na een wandeling door het park met de hond, moet je hier terecht kunnen, of met kleine kinderen, die soms wat rumoerig kunnen zijn. In dat opzicht heeft het hele landgoed de afgelopen jaren een behoorlijke stap gezet. Het is veel toegankelijker geworden”, vindt Merijn. “Ook wanneer de weersomstandigheden niet uitnodigen voor een wandeling door het park, merkt Merijn steeds vaker, dat mensen uit de omgeving toch even binnen komen lopen voor een drankje, hapje en een praatje.

Desgevraagd benadrukt Merijn dat straks in de zomermaanden juni, juli en augustus het restaurant open is vanaf 11.00 uur, de andere maanden van het jaar vanaf 13.00 uur. Op afspraak kan hiervan worden afgeweken.

Noem een goede eigenschap van jezelf en een minder goede

Merijn zegt goed met mensen om te kunnen gaan. Maar dat is ook een voorwaarde in dit vak. Hij vindt het dan ook een dagelijkse opdracht het de mensen naar de zin te maken. “Verder ben ik soms best chaotisch en kan mij maar kort op één ding concentreren. Maar dan is daar Aniek die dat prima weet op te vangen.”

Aniek zegt goed te kunnen organiseren. Overziet dingen snel en brengt weer structuur in het geheel. “Ik ben wel erg perfectionistisch, kan zaken soms moeilijk loslaten, het moet altijd beter.”

Wat is jullie grootste misser

Unaniem: “De drang naar een tweede restaurant was een grote misser. Daar hadden we nooit aan moeten beginnen. Dat ideaal bleek niet haalbaar. Het leerde ons goed te realiseren wat je hebt, maar het heeft ons ook gebracht waar we nu staan.

Uit het gastenboek....

- prachtige portretten, ook van stadhouder-koning Willem III en Mary Stuart. Dank!
- please add some information and signage in English. Very nice!
- toch een heel mooi gebouw
- mooie documentatie over bewoonster
- heel fascinerend, vooral dat ene schilderij
- gezellig, maar de toren mag best in het midden staan
- onwijs gaaf
- op aanraden de borg bezocht; een echte aanrader
- we zijn nog lang niet klaar, we komen terug
- jammer dat de follies nog niet klaar waren
- tastbare vergane glorie
- toppie

Wist u dat....

- naast gedeputeerde Bote Wilpstra ook Marte Røling en Imca Marina bij de opening van “New Follies in ontwerp” waren?
- we een digitaal Groninger Museum kunnen maken nu het Museumhuis daarvoor €250.000,— van het Prins Bernhardcultuurfonds heeft gekregen?
- de stinzenplanten in volle bloei staan?
- de specht volop aan het hameren is?
- de wolf bij het sluiten van deze editie in Slochteren was aangeland?

Een dergelijke ambitie is voor ons passé. Strijdvaardig: nu zetten we alles op alles en willen we laten zien wat we, samen met ons team, écht kunnen.”

Wat is de leukste gebeurtenis die jullie hebben meegemaakt

Opgewekt: “Dat Aniek zwanger is en dat we aan het Slochterdiep, op loopafstand van ons werk, zijn gaan wonen.”

“Het bedrijf zoals we het nu hebben, klopt”, aldus Merijn. “We werken in een vernieuwde keuken met goede apparatuur en een prima kok, een gezellig restaurant met bar, een nieuwe toiletgroep en een invalidentoilet. Allemaal - noodzakelijke - verbeteringen van de afgelopen jaren. Samen zijn we veel op de werkvloer en met het totale team van gemotiveerde medewerkers loopt het als en geoliede machine. We zijn dan ook zeer trots op het product waar we met elkaar al die jaren naar toe hebben gewerkt. En tot slot: we kunnen onze gasten met de recente aanschaf van drie handy’s (mobiele kassa’s) nu veel sneller en efficiënter bedienen. En dat komt de klantvriendelijkheid zeer ten goede.”

Wat vinden jullie het aantrekkelijkst van dit werk

Aniek: “De diversiteit, elke dag is anders. Binnen dit bedrijf kun je al naar gelang je stemming, je werkplek vinden.”

Merijn sluit zich hierbij aan. Op het ene moment is het de inkoop, of het bedienen achter de bar, het bespreken met gasten aangaande de organisatie van hun voorgenomen receptie, feest, kinderpartijtje, of zakelijke bijeenkomst. Zoals bekend zal zijn, is de Fraylemaborg dé trouwlocatie van de gemeente Slochteren. “De Boerderij” geeft uitstekende mogelijkheden om na de huwelijksvoltrekking er een totaalfeest van te maken, want naast het restaurant beschikt “de Boerderij” over de zogenaamde Fraylemazaal, geschikt voor gezelschappen tot driehonderd personen.”

Samen: “En dat allemaal op een unieke locatie.”

Wat zou er verbeterd kunnen worden

Na een moeizame start ervaart Merijn thans tussen partijen in een brede organisatie als van dit landgoed, een goede samenwerking in prettig en constructief overleg. Dat neemt echter niet weg dat het toch lastig blijft om in sommige situaties over en weer een goede informatieoverdracht te hebben. Hier ziet Merijn nog wel een verbeterpunt.

Wat ervaren jullie als pluspunt op het landgoed

Dat alle betrokken medewerkers met alles wat een ieder in zich heeft zijn/haar bijdrage ziet als ten dienste van “ons” landgoed.

Welk museum bezochten jullie recent

“Oh jé, dat is al weer enkele jaren geleden. Dat was Het Loo in Apeldoorn.” Een museumbezoek blijkt niet de eerste prioriteit ter invulling van de schaarse vrije tijd van Merijn en Aniek te zijn.

Willen jullie nog iets kwijt

“We zijn tot dusver zonder al te veel kleerscheuren uit de crisis gekomen en zien de toekomst met vertrouwen tegemoet”, besluiten Merijn en Aniek optimistisch.

Let op! Het volgende FraylemaNieuws komt
uit
in juni 2015
Kopij (heel graag met foto's) inleveren vóór
maandag 1 juni 2015

Colofon

FraylemaNieuws is een uitgave van de Stichting Landgoed Fraylemaborg

**Verspreiding:
Gratis via e-mail.**

Redactie:
Nina Siebenga (n.siebenga@home.nl),
Telefoon: 0598-325491 en
Eva Smit (eva.smit@hetnet.nl),
Telefoon: 0598-392942
Eindredactie: Henny van Harten

Verschijsning: eenmaal in de drie maanden.

Openingstijden Landgoed:
2 januari-31 december: di t/m vr 10-17 uur,
za-zo-feestdagen 13-17 uur.
Adres: Fraylemaborg, Hoofdweg 30,
9621 AL Slochteren
Telefoon: 0598-421568, fax 0598-423045
Rabobank Slochteren: 35.94.12.343
Internet site: www.fraylemaborg.nl
Email: info@fraylemaborg.nl
Gerangschikt als algemeen nut beogende instelling door de Belastingdienst.